

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2019/789

av den 17 april 2019

om fastställande av bestämmelser för utövandet av upphovsrätt och närstående rättigheter tillämpliga på vissa av sändarföretagens onlinesändningar och vidareändringar av radio- och tv-program och om ändring av rådets direktiv 93/83/EEG

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 53.1 och 62,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) För att bidra till att den inre marknaden fungerar väl är det nödvändigt att se till att radio- och tv-program med ursprung i andra medlemsstater får vidare spridning i medlemsstaterna till förmån för användare över unionen, genom att underlätta licensiering av upphovsrätt och närstående rättigheter för verk och andra skyddade alster som ingår i sändningar av vissa typer av radio- och tv-program. Radio- och tv-program är viktiga medel för att främja kulturell och språklig mångfald och social sammanhållning samt för att öka tillgången till information.
- (2) Utvecklingen av digital teknik och internet har förvandlat distributionen av och tillgången till radio- och tv-program. Användarna väntar sig i allt större grad att ha tillgång till radio- och tv-program både live och som beställtjänst, både genom traditionella kanaler, som satellit eller kabel, och genom onlinetjänster. Det blir därför allt vanligare att sändarföretag utöver sina egna sändningar av radio- och tv-program erbjuder onlinetjänster i anknytning till sådana sändningar, såsom samsändningar och catch up-tjänster. Operatörer av vidareändringstjänster, som paketerar sändningar av radio- och tv-program och erbjuder dem till användare samtidigt som den ursprungliga sändningen i oförändrat och oavkortat skick, använder olika vidareändringsteknik, som till exempel via kabel- eller satellitnät, digitala markbundna, mobila nätverk eller slutna IP-baserade nätverk samt det öppna internet. Dessutom använder operatörer som distribuerar radio- och tv-program till användare olika metoder för att erhålla programbärande signaler från sändarföretagen, bland annat genom direktinjicering. Från användarnas sida växer efterfrågan på tillgång till radio- och tv-sändningar inte bara från den egna medlemsstaten utan även med ursprung i andra medlemsstater. Till dessa användare hör språkliga minoriteter i unionen och personer som bor i en annan medlemsstat än den medlemsstat de kommer ifrån.

⁽¹⁾ EUT C 125, 21.4.2017, s. 27.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 28 mars 2019 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 15 april 2019.

- (3) Varje dag sänder sändarföretag många timmar radio- och tv-program. I dessa program ingår olika innehåll, som till exempel audiovisuella, musikaliska, litterära eller grafiska verk, som enligt unionsrätten skyddas av upphovsrätt eller närstående rättigheter, eller båda delarna. Detta ger upphov till en komplicerad process för att klarera rättigheter från många olika rättsinnehavare och för olika kategorier av verk och andra skyddade alster. Ofta måste rättigheterna klaras på mycket kort tid, speciellt när man gör nyhets- och aktualitetsprogram. För att kunna tillhandahålla onlinetjänster över gränserna måste sändarföretagen ha de behövliga rättigheterna till verk och andra skyddade alster för alla de berörda territorierna, och detta gör det ännu mer komplicerat att klarera dessa rättigheter.
- (4) Operatörer av vidareändningstjänster, som vanligtvis erbjuder många program som omfattar otaliga verk och andra skyddade alster och har väldigt kort tid på sig att skaffa de licenser som behövs, och klareringen av rättigheter blir därför en avsevärd börda. Upphovsmän, producenter och andra rättsinnehavare riskerar också att deras verk och andra skyddade alster utnyttjas utan tillstånd eller lämplig ersättning. Sådan ersättning för vidareändring av deras verk och andra skyddade alster är viktig för att säkerställa ett varierat innehållsutbud, vilket också ligger i konsumenternas intresse.
- (5) Rättigheterna för verk och andra skyddade alster har harmoniserats, bland annat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG ⁽³⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/115/EG ⁽⁴⁾, vilka säkerställer en hög skyddsnivå för rättsinnehavare.
- (6) Rådets direktiv 93/83/EEG ⁽⁵⁾ underlättar gränsöverskridande satellitsändning och vidareändring via kabel av radio- och tv-program från andra medlemsstater. Direktivets bestämmelser om sändarföretags sändningar är dock begränsade till satellitsändningar och gäller därför inte onlinetjänster i anknytning till sändningar. Dessutom är bestämmelserna om vidareändring av radio- och tv-program från andra medlemsstater begränsade till samtida, oförändrade och oavkortade vidareändringar via kabel eller mikrovågssystem och omfattar inte vidareändring med annan teknik.
- (7) Därför bör man underlätta det gränsöverskridande tillhandahållandet av onlinetjänster med anknytning till sändningar och vidareändringar av radio- och tv-program med ursprung i andra medlemsstater genom att anpassa den rättsliga ramen för utövande av upphovsrätt och närstående rättigheter av relevans för sådan verksamhet. Denna anpassning bör ske med beaktande av finansiering och produktion av kreativt innehåll, särskilt audiovisuella verk.
- (8) Detta direktiv bör omfatta de anknutna onlinetjänster som tillhandahålls av ett sändarföretag självt och som har en tydlig och underordnad anknytning till deras sändningar. Dessa tjänster omfattar tjänster som ger tillgång till radio- och tv-program på ett strikt linjärt sätt samtidigt som sändningen samt tjänster som inom en fastställd period efter sändningen ger tillgång till radio- och tv-program som sändarföretaget har sänt tidigare (så kallade *catch up-tjänster*). Dessutom innehåller de anknutna onlinetjänster som omfattas av detta direktiv sådana tjänster som ger tillgång till material som berikar eller på annat sätt breddar radio- och tv-program som sänds av sändarföretaget, till exempel som förhandsvisning, utökning, komplettering eller recension av det berörda programmets innehåll. Detta direktiv bör tillämpas på de anknutna onlinetjänster som sändarföretagen tillhandahåller användarna tillsammans med sändningstjänsterna. Det bör även tillämpas på de anknutna onlinetjänster som, samtidigt som de har en tydlig men underordnad koppling till sändningen, kan nås av användarna separat från sändningstjänsten utan att det föreligger ett villkor för att användarna ska få tillgång till sändningstjänsten, t.ex. via en prenumeration. Detta påverkar inte sändarföretagens frihet att erbjuda sådana anknutna onlinetjänster kostnadsfritt eller mot betalning. Tillhandahållande av tillgång till individuella verk eller andra skyddade alster som ingår i ett radio- eller tv-program, eller till verk eller andra skyddade alster utan

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (EGT L 167, 22.6.2001, s. 10).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/115/EG av den 12 december 2006 om uthyrnings- och utlåningsrättigheter avseende upphovsrättsligt skyddade verk och om upphovsrätten närstående rättigheter (EUT L 376, 27.12.2006, s. 28).

⁽⁵⁾ Rådets direktiv 93/83/EEG av den 27 september 1993 om samordning av vissa bestämmelser om upphovsrätt och närstående rättigheter avseende satellitsändningar och vidareändring via kabel (EGT L 248, 6.10.1993, s. 15).

anknytning till något program som sänds av sändarföretaget, såsom tjänster som ger tillgång till enskilda musikaliska eller audiovisuella verk, musikalbum eller videor, exempelvis beställvideotjänster, bör inte omfattas av tillämpningsområdet för de tjänster som omfattas av detta direktiv.

- (9) I syfte att göra det enklare att klarera rättigheter för tillhandahållande av anknutna onlinetjänster över gränserna är det nödvändigt att föreskriva att en ursprungslandsprincip ska inrättas i fråga om utövande av upphovsrätt och närstående rättigheter av relevans för handlingar som inträffar vid tillhandahållande av, tillgång till eller användning av en anknuten onlinetjänst. Den principen bör omfatta klarering av alla rättigheter som är nödvändiga för att sändarföretaget ska kunna överföra till, eller göra sina program tillgängliga för, allmänheten när de tillhandahåller anknutna onlinetjänster, inbegripet klarering av upphovsrätt och närstående rättigheter i verk eller andra skyddade alster som används i programmen, t.ex. rättigheter till fonogram eller framföranden. Denna ursprungslandsprincip bör tillämpas endast på förhållandet mellan rättsinnehavare (eller enheter som företräder rättsinnehavare, såsom kollektiva förvaltningsorganisationer) och sändarföretag, och endast för syftena tillhandahållande av, tillgång till eller användning av en anknuten onlinetjänst. Ursprungslandsprincipen bör inte tillämpas på eventuell påföljande överföring till allmänheten av verk eller andra skyddade alster, trådbundet eller trådlöst, eller på eventuellt påföljande tillgängliggörande för allmänheten av verk eller andra skyddade alster, trådbundet eller trådlöst, på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dem från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer, eller på annat påföljande mångfaldigande av dessa verk eller andra skyddade alster som ingår i den anknutna onlinetjänsten.
- (10) Mot bakgrund av särdragen i finansierings- och licensieringsmekanismerna för vissa audiovisuella verk, som ofta baseras på exklusiva territoriella licensavtal, är det lämpligt att, när det gäller tv-program, begränsa tillämpningsområdet för den ursprungslandsprincip som fastställs i detta direktiv till vissa typer av program. Dessa typer av program inkluderar nyhets- och aktualitetsprogram samt egna produktioner som uteslutande finansieras av sändarföretaget självt, inklusive när medel för finansiering som sändarföretaget använder för sina produktioner kommer från offentliga medel. Vid tillämpningen av detta direktiv bör sändarföretagens egna produktioner anses omfatta produktioner som utförs av ett sändarföretag genom användning av dess egna resurser, men inte produktioner som sändarföretaget beställt av producenter som är oberoende av sändarföretaget eller samproduktioner. Av samma skäl bör ursprungslandsprincipen enligt detta direktiv inte tillämpas på tv-sändningar av idrottsevenemang. Ursprungslandsprincipen bör tillämpas endast när program används av sändarföretaget i dess egna anknutna onlinetjänster. Den bör inte tillämpas på licensiering av ett sändarföretags egen produktion till tredje part, inbegripet till andra sändarföretag. Ursprungslandsprincipen bör inte påverka rätten för rättsinnehavare och sändarföretag att, i enlighet med unionsrätten, komma överens om begränsningar, inbegripet territoriella begränsningar, för utnyttjande av deras rättigheter.
- (11) Den ursprungslandsprincip som fastställs i detta direktiv bör varken leda till en skyldighet för sändarföretag att överföra eller göra sina program tillgängliga för allmänheten i sina anknutna onlinetjänster eller tillhandahålla sådana anknutna onlinetjänster i en annan medlemsstat än den medlemsstat där de har sitt huvudsakliga säte.
- (12) Eftersom tillhandahållandet av, tillgången till eller användningen av en anknuten onlinetjänst enligt detta direktiv anses inträffa enbart i den medlemsstat där sändarföretaget har sin huvudsakliga etableringsort, även om den anknutna onlinetjänsten i själva verket kan tillhandahållas över gränserna till andra medlemsstater, är det nödvändigt att säkerställa att parterna vid fastställandet av den summa som ska betalas för de berörda rättigheterna beaktar den anknutna onlinetjänstens alla aspekter, såsom tjänstens egenskaper, däribland hur länge de inkluderade programmen är tillgängliga online, publik – både publiken i den medlemsstat där sändarföretaget har sin huvudsakliga etableringsort och i andra medlemsstater där den anknutna onlinetjänsten kan nås och användas – och de språkversioner som erbjuds. Det bör ändå fortfarande vara möjligt att använda specifika metoder för beräkning av den summa som ska betalas för de rättigheter som omfattas av ursprungslandsprincipen, såsom metoder som bygger på sändarföretagets intäkter från onlinetjänsten, som används i synnerhet av radiobolagen.
- (13) Mot bakgrund av principen om avtalsfrihet kommer det fortsättningsvis att vara möjligt att begränsa utnyttjandet av de rättigheter som berörs av den ursprungslandsprincip som fastställs i detta direktiv, förutsatt att alla sådana begränsningar är förenliga med unionsrätten.

- (14) Operatörer av vidareändringstjänster kan använda olika tekniker då de i ett oförändrat och oavkortat skick samtidigt vidareänder en ursprunglig radio- eller tv-sändning från en annan medlemsstat till allmänheten. Programbärande signaler kan erhållas av operatörer av vidareändringstjänster från sändarföretag, som själva överför dessa signaler till allmänheten, på olika sätt, till exempel genom att fånga upp de signaler som överförs av sändarföretagen eller ta emot signalerna direkt från dem genom den tekniska processen för direktinjicering. Dessa operatörers tjänster kan erbjudas via satellitnät och digitala markbundna, slutna IP-baserade och liknande nätverk eller genom internetanslutningstjänster enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2120⁽⁶⁾. Operatörer av vidareändringstjänster som använder dessa tekniker för sina vidareändringar bör därför omfattas av detta direktiv och gynnas av den mekanism som inför obligatorisk kollektiv förvaltning av rättigheter. För att säkerställa att det finns tillräckliga skyddsåtgärder mot obehörig användning av verk och andra skyddade alster, vilket är särskilt viktigt i samband med betaltjänster, bör vidareändringstjänster som erbjuds genom internetanslutningstjänster omfattas av detta direktiv endast när dessa vidareändringstjänster tillhandahålls i en miljö där endast behöriga användare har tillgång till vidareändringar och den erbjudna säkerhetsnivån är jämförbar med säkerhetsnivån för innehåll som överförs via förvaltade nät, såsom kabelnätverk eller slutna IP-baserade nätverk, där innehåll som vidareändras är krypterat. Dessa krav bör vara genomförbara och tillräckliga.
- (15) För vidareändring av ursprungliga sändningar av radio- och tv-program måste operatörer av vidareändringstjänster få tillstånd från innehavarna av ensamrätten till överföring till allmänheten av verk och andra skyddade alster. För att ge rättslig säkerhet till operatörer av vidareändringstjänster och för att överbrygga nationella lagstiftningsskillnader i fråga om sådana vidareändringstjänster bör bestämmelser liknande dem som gäller vidareändring via kabel enligt direktiv 93/83/EEG tillämpas, som bland annat föreskriver att rätten att meddela eller vägra tillstånd för en operatör av vidareändringstjänster ska utövas av en kollektiv förvaltningsorganisation. Enligt dessa bestämmelser förblir rätten att vägra tillstånd som sådan intakt, och endast utövandet av denna rätt regleras i viss utsträckning. Rättsinnehavare bör erhålla lämplig ersättning för vidareändring av sina verk och andra skyddade alster. Vid fastställandet av rimliga licensieringsvillkor, inbegripet licensavgiften, för vidareändring i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/26/EU⁽⁷⁾, bör det ekonomiska värdet av utövandet av rätten i handeln, inbegripet det värde som tilldelats för vidareändringen, bland annat beaktas. Detta bör inte påverka det kollektiva utövandet av rätten till en enda skälig ersättning för utövande konstnärer och fonogramframställare för överföring till allmänheten av fonogram enligt artikel 8.2 i direktiv 2006/115/EG och direktiv 2014/26/EU, i synnerhet dess bestämmelser om rättsinnehavare i fråga om valet av kollektiv förvaltningsorganisation.
- (16) Detta direktiv bör medge att avtal som ingås mellan en kollektiv förvaltningsorganisation och operatörer av vidareändringstjänster, med avseende på rättigheter som omfattas av obligatorisk kollektiv förvaltning enligt detta direktiv, utvidgas till att omfatta rättsinnehavare som inte företräds av den kollektiva förvaltningsorganisationen, utan att dessa rättsinnehavare ges rätt att undanta sina verk eller andra alster från tillämpningen av den mekanismen. I de fall där det finns mer än en kollektiv förvaltningsorganisation som förvaltar rättigheterna för den relevanta kategorin på det egna territoriet, bör det vara den medlemsstat för vars territorium operatören av en vidareändringstjänst försöker klarera rättigheterna till vidareändring som ska fastställa vilken kollektiv förvaltningsorganisation som har rätt att meddela eller vägra tillstånd till vidareändring.
- (17) Alla rättigheter som innehas av sändarföretagen själva i fråga om deras sändningar, även rättigheter till innehåll i program, bör inte omfattas av obligatoriska kollektiva förvaltningen av rättigheter som tillämpas för vidareändringar. Operatörer av vidareändringstjänster har i allmänhet pågående kommersiella förbindelser med sändarföretag och kan följaktligen identifiera dem. Följaktligen är det relativt enkelt för dessa operatörer att klarera rättigheterna med sändarföretag. Därför stöter operatörer av vidareändringstjänster inte på samma problem vid anskaffning av de nödvändiga licenserna från sändarföretag som när de ska skaffa licenser från innehavare av rättigheter till verk och andra skyddade alster som ingår i de radio- och tv-program som de vidareänder. Därför finns inget behov av att förenkla licensieringsprocessen i fråga om rättigheter som innehas av sändarföretag. Det är emellertid nödvändigt att säkerställa att sändarföretag och operatörer av vidareändringstjänster, när de inleder förhandlingar, förhandlar i god tro när det gäller den licensiering av rättigheter för

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2120 av den 25 november 2015 om åtgärder rörande en öppen internetanslutning och om ändring av direktiv 2002/22/EG om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster och förordning (EU) nr 531/2012 om roaming i allmänna mobilnät i unionen (EUT L 310, 26.11.2015, s. 1).

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/26/EU av den 26 februari 2014 om kollektiv förvaltning av upphovsrätt och närstående rättigheter och gränsöverskridande licensiering av rättigheter till musikaliska verk för användning på nätet på den inre marknaden (EUT L 84, 20.3.2014, s. 72).

vidaresändningar som omfattas av detta direktiv. I direktiv 2014/26/EU föreskrivs liknande regler tillämpliga på kollektiva förvaltningsorganisationer.

- (18) Bestämmelserna i detta direktiv om de vidaresändningsrättigheter som utövas av sändarföretag med avseende på deras egen vidaresändning bör inte begränsa rättsinnehavares möjligheter att välja att överföra sina rättigheter antingen till ett sändarföretag eller till en kollektiv förvaltningsorganisation och därmed ge dem möjlighet att få en direkt andel av ersättningen från operatören av en vidaresändningstjänst.
- (19) Medlemsstaterna bör kunna tillämpa de regler om vidaresändning som fastställs i detta direktiv och i direktiv 93/83/EEG på situationer där både den ursprungliga överföringen och vidaresändningen äger rum inom deras territorium.
- (20) För att säkerställa rättslig säkerhet och upprätthålla en hög skyddsnivå för rättsinnehavare är det lämpligt att föreskriva att det – när sändarföretag överför sina programbärande signaler genom direktinjicering endast till signaldistributörer, utan att sändarföretagen samtidigt sänder sina program direkt till allmänheten, och signaldistributörerna sänder dessa programbärande signaler till sina användare för att göra det möjligt för dem att titta eller lyssna på programmen, anses bara en enda överföring till allmänheten äga rum, där både sändarföretagen och signaldistributörerna deltar med sina respektive bidrag. Sändarföretagen och signaldistributörerna bör därför erhålla rättsinnehavarens tillstånd för sitt specifika bidrag till denna enda överföring till allmänheten. Sändarföretagens och signaldistributörernas deltagande i en enda överföring till allmänheten bör inte ge upphov till gemensamt ansvar för sändarföretaget och signaldistributören för den överföringen till allmänheten. Medlemsstaterna bör även i fortsättningen ha frihet att på nationell nivå föreskriva ordningen för att erhålla tillstånd för en sådan enda överföring till allmänheten, inbegripet de relevanta betalningar som ska göras till berörda rättsinnehavare, med beaktande av sändarföretagets och signaldistributörens respektive utnyttjande av verk och andra skyddade alster som rör denna enda överföring till allmänheten. Signaldistributörerna ställs, liksom operatörerna av vidaresändningstjänster, inför den avsevärda börda som klareringen av rättigheter utgör, med undantag för avseende de rättigheter som innehas av sändarföretagen. Medlemsstaterna bör därför tillåtas att föreskriva att signaldistributörer ska kunna dra nytta av en mekanism för obligatorisk kollektiv förvaltning av rättigheter för sina sändningar, på samma sätt och i samma utsträckning som operatörer av vidaresändningstjänster för vidaresändningar som omfattas av direktiv 93/83/EEG och detta direktiv. Där signaldistributörer enbart tillhandahåller sändarföretagen *tekniska resurser*, i den mening som avses i rättspraxis från Europeiska unionens domstol, för att säkerställa att signaldistributörer mottar, eller för att förbättra mottagandet av, sändningen, bör signaldistributörerna inte anses delta i en specifik överföring till allmänheten.
- (21) När sändarföretag överför sina programbärande signaler direkt till allmänheten, och därigenom genomför en ursprunglig sändning, och samtidigt även överför dessa signaler till andra företag genom den tekniska processen direktinjicering, till exempel för att säkerställa signalernas kvalitet för vidaresändningar, utgör sändningarna från dessa andra företag en separat överföring till allmänheten, vid sidan av den som sändarföretaget genomför. I dessa situationer bör de bestämmelser om vidaresändning som fastställs i detta direktiv och i direktiv 93/83/EEG, i dess ändrade lydelse enligt detta direktiv, gälla.
- (22) För att säkerställa en effektiv kollektiv förvaltning av rättigheter och en korrekt fördelning av de intäkter som samlas in inom ramen för den obligatoriska mekanism för kollektiv förvaltning som införs genom detta direktiv, är det viktigt att kollektiva förvaltningsorganisationer upprätthåller lämpliga register över medlemskap, licenser och användning av verk och andra skyddade alster, i enlighet med de insynskrav som fastställs i direktiv 2014/26/EU.
- (23) Det är nödvändigt att tillämpa ursprungslandsprincipen även på befintliga avtal, för att förhindra att tillämpningen av ursprungslandsprincipen kringgås genom förlängning av varaktigheten för befintliga avtal om utövandet av upphovsrätt och närstående rättigheter av relevans för tillhandahållande av, tillgång till eller användning av den tjänsten, men med en övergångsperiod. Under den övergångsperioden bör principen inte gälla för befintliga avtal för att ge tid till att anpassa dem, där så är nödvändigt, i enlighet med detta direktiv. Det är också nödvändigt att föreskriva en övergångsperiod för att sändarföretag, signaldistributörer och rättsinnehavare ska kunna anpassa sig till de nya reglerna om utnyttjande av verk och andra skyddade alster genom direktinjicering som anges i bestämmelserna i detta direktiv om överföring av program genom direktinjicering.

- (24) I linje med principerna om bättre lagstiftning bör en översyn av detta direktiv, inbegripet dess bestämmelser om direktinjicering, utföras en viss period från det att direktivet har varit i kraft, för att bedöma bland annat dess fördelar för unionens konsumenter, dess inverkan på den kreativa sektorn i Europeiska unionen och på antalet investeringar i nytt innehåll, och därigenom också hur det bidragit till ökad kulturell mångfald i unionen.
- (25) Detta direktiv är förenligt med de grundläggande rättigheterna och de principer som erkänns i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Detta direktiv kan ge upphov till en konflikt med rättsinnehavarnas utövande av rättigheter i den mån obligatorisk kollektiv förvaltning äger rum för utövandet av rätten till överföring till allmänheten i fråga om vidareändningstjänster, men det är nödvändigt att föreskriva tillämpning av obligatorisk kollektiv förvaltning på ett riktat sätt och att begränsa det till vissa tjänster.
- (26) Eftersom målen med detta direktiv, nämligen att främja gränsöverskridande tillhandahållande av anknutna onlinetjänster för vissa typer av program och underlätta vidareändning av radio- och tv-program med ursprung i andra medlemsstater, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, och de därför, på grund av sin omfattning och sina effekter, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål. När det gäller gränsöverskridande tillhandahållande av anknutna onlinetjänster förpliktigar inte detta direktiv sändarföretag att tillhandahålla sådana tjänster över gränserna. Direktivet förpliktigar inte heller operatörer av vidareändningstjänster att ta in radio- och tv-program med ursprung i andra medlemsstater i sitt utbud. Direktivet gäller endast utövandet av vissa vidareändningsrättigheter i den mån det är nödvändigt för att förenkla licensiering av upphovsrätt och närstående rättigheter för sådana tjänster och endast i fråga om radio- och tv-program med ursprung i andra medlemsstater.
- (27) I enlighet med den gemensamma politiska förklaringen av den 28 september 2011 från medlemsstaterna och kommissionen om förklarande dokument⁽⁸⁾, har medlemsstaterna åtagit sig att, när det är berättigat, låta anmälan av införlivandeåtgärder åtföljas av ett eller flera dokument som förklarar förhållandet mellan de olika delarna i direktivet och motsvarande delar i de nationella instrumenten för införlivande. Med avseende på detta direktiv anser lagstiftaren att översändandet av sådana dokument är berättigat.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

Allmänna bestämmelser

Artikel 1

Syfte

I detta direktiv fastställs bestämmelser som syftar till att förbättra den gränsöverskridande tillgången till ett stort antal radio- och tv-program genom att underlätta klarering av rättigheter för tillhandahållande av onlinetjänster som är anknutna till sändningar av vissa typer av radio- och tv-program och för vidareändning av radio- och tv-program. Det innehåller också bestämmelser för sändning av radio- och tv-program genom direktinjicering.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv avses med

1. *anknuten onlinetjänst*: en onlinetjänst som innebär att ett sändarföretag antingen självt tillhandahåller eller kontrollerar och ansvarar för tillhandahållandet till allmänheten av radio- eller tv-program samtidigt med sändarföretagets sändning eller under en fastställd tidsperiod efter den, samt eventuellt material i anknytning till en sådan sändning,

⁽⁸⁾ EUT C 369, 17.12.2011, s. 14.

2. *vidaresändning*: all samtidig, oförändrad och oavkortad vidaresändning, annan än vidaresändning via kabel enligt definitionen i direktiv 93/83/EEG, som är avsedd för mottagning av allmänheten av en ursprunglig sändning från en annan medlemsstat av radio- eller tv-program som är avsedda för mottagning av allmänheten, där sådan ursprunglig sändning sker trådbundet eller trådlöst, även via satellit men inte online, förutsatt att
 - a) vidaresändningen genomförs av en annan part än det sändarföretag som gjorde den ursprungliga sändningen eller under vars kontroll och ansvar den ursprungliga sändningen gjordes, oavsett hur den part som genomför vidaresändningen erhåller de programbärande signalerna från sändarföretaget för vidaresändningen, och
 - b) när vidaresändningen sker via en internetanslutningstjänst enligt definitionen i artikel 2 andra stycket led 2 i förordning (EU) 2015/2120, att detta sker i en kontrollerad miljö,
3. *kontrollerad miljö*: en miljö där en operatör av en vidaresändningstjänst tillhandahåller en säker vidaresändning till behöriga användare,
4. *direktinjicering*: en teknisk process genom vilken ett sändarföretag överför sina programbärande signaler till en annan organisation än ett sändarföretag på ett sådant sätt att de programbärande signalerna inte är tillgängliga för allmänheten under överföringen.

KAPITEL II

Sändarföretagens anknutna onlinetjänster

Artikel 3

Tillämpning av ursprungslandsprincipen på anknutna onlinetjänster

1. Överföring till allmänheten av verk eller andra skyddade alster, trådbundet eller trådlöst, och tillgängliggörande för allmänheten av verk eller andra skyddade alster, trådbundet eller trådlöst, på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dem från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer, och som inträffar vid tillhandahållande till allmänheten av
 - a) radioprogram, och
 - b) tv-program som är
 - i) nyhets- och aktualitetsprogram, eller
 - ii) egna produktioner som finansieras helt av sändarföretaget,

i en anknuten onlinetjänst av, eller under kontroll och ansvar av, ett sändarföretag, samt mångfaldigande av verk eller andra skyddade alster som är nödvändigt för tillhandahållande av, tillgång till, eller användning, av sådan anknuten onlinetjänst för samma program ska, för syften som rör utövande av upphovsrätt och närstående rättigheter av relevans för dessa handlingar, anses ha skett endast i den medlemsstat där sändarföretaget har sitt huvudsäte.

Första stycket led b ska inte tillämpas på sändningar av idrottsevenemang och verk och andra skyddade alster som ingår i dem.

2. Medlemsstaterna ska, vid fastställande av den summa som ska betalas för de rättigheter på vilka ursprungslandsprincipen enligt punkt 1 är tillämplig, säkerställa att parterna beaktar alla aspekter av tjänsten såsom dess egenskaper, däribland hur länge de inkluderade programmen är tillgängliga online, dess publik och tillgängliga språkversioner.

Första stycket utesluter inte att de belopp som ska erläggas beräknas på grundval av sändarföretagets intäkter.

3. Ursprungslandsprincipen i punkt 1 påverkar inte avtalsfriheten för rättsinnehavare och för sändarföretag att, i enlighet med unionsrätten, komma överens om att begränsa utnyttjandet av sådana rättigheter, inbegripet de som omfattas av direktiv 2001/29/EG.

KAPITEL III

Vidaresändning av radio- och tv-program*Artikel 4***Utövande av rättigheter till vidaresändning för andra rättsinnehavare än sändarföretag**

1. Vidaresändningar av program måste vara godkända av innehavarna av ensamrätten till överföring till allmänheten.

Medlemsstaterna ska säkerställa att rättsinnehavare får utöva sin rätt att meddela eller vägra tillstånd till vidaresändning endast genom en kollektiv förvaltningsorganisation.

2. Om en rättsinnehavare inte har överfört förvaltningen av den rättighet som avses i punkt 1 andra stycket till en kollektiv förvaltningsorganisation, ska den kollektiva förvaltningsorganisation som förvaltar rättigheter i samma kategori för den medlemsstats territorium för vilken operatören av en vidaresändningstjänst försöker klarera rättigheter till vidaresändning anses ha rätt att meddela eller vägra tillstånd till vidaresändning för den rättsinnehavaren.

Där mer än en kollektiv förvaltningsorganisation förvaltar rättigheter i samma kategori för den medlemsstats territorium, ska det dock vara upp till den medlemsstat för vars territorium operatören av en vidaresändningstjänst försöker klarera rättigheter till vidaresändning att besluta vilken eller vilka av de kollektiva förvaltningsorganisationerna som har rätt att meddela eller vägra tillstånd till vidaresändning.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att en rättsinnehavare har samma rättigheter och skyldigheter som följer av ett avtal mellan en operatör av en vidaresändningstjänst och en kollektiv förvaltningsorganisation eller organisation som handlar i enlighet med punkt 2, som den rättsinnehavare som har bemyndigat den eller de kollektiva förvaltningsorganisationerna. Medlemsstaterna även säkerställa att en rättsinnehavare kan göra anspråk på dessa rättigheter inom en period som bestäms av den berörda medlemsstaten och som ska vara minst tre år räknat från dagen för den vidaresändning som innefattar rättsinnehavarens verk eller andra skyddade alster.

*Artikel 5***Utövande av rättigheter till vidaresändning för sändarföretag**

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att artikel 4 inte tillämpas på de rättigheter i vidaresändningar som utövas av ett sändarföretag vad avser dess egen sändning, oberoende av om de berörda rättigheterna är dess egna eller har överförts till det av andra rättsinnehavare.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att om sändarföretag och operatörer av vidaresändningstjänster inleder förhandlingar om tillstånd till vidaresändning enligt detta direktiv, ska dessa förhandlingar genomföras i god tro.

*Artikel 6***Medling**

Medlemsstaterna ska säkerställa att det är möjligt att begära stöd från en eller flera medlare som anges i artikel 11 i direktiv 93/83/EEG om inget avtal ingås mellan den kollektiva förvaltningsorganisationen och operatören av en vidaresändningstjänst eller mellan operatören av en vidaresändningstjänst och sändarföretaget i fråga om tillstånd till vidaresändning av sändningar.

*Artikel 7***Vidaresändningar av en ursprunglig sändning med ursprung i samma medlemsstat**

Medlemsstaterna får föreskriva att bestämmelserna i detta kapitel och i kapitel III i direktiv 93/83/EEG är tillämpliga på situationer där både den ursprungliga sändningen och vidaresändningen äger rum inom deras territorium.

KAPITEL IV

Överföring av program genom direktinjicering

Artikel 8

Överföring av program genom direktinjicering

1. När ett sändarföretag genom direktinjicering överför sina programbärande signaler till en signaldistributör utan att självt samtidigt sända dessa programbärande signaler direkt till allmänheten, och signaldistributören överför dessa programbärande signaler till allmänheten, ska sändarföretaget och signaldistributören anses delta i en enda överföring till allmänheten, med avseende på vilken de ska inhämta tillstånd från rättsinnehavarna. Medlemsstaterna får fastställa ordningen för inhämtande av tillstånd från rättsinnehavarna.
2. Medlemsstaterna får föreskriva att artiklarna 4, 5 och 6 i det här direktivet i tillämpliga delar ska vara tillämpliga på innehavare av upphovsrätt och närstående rättigheter vid utövningen av rätten att meddela eller vägra tillstånd till signaldistributörer för överföring som avses i punkt 1, som genomförs med hjälp av en av de tekniker som avses i artikel 1.3 i direktiv 93/83/EEG eller artikel 2.2 i det här direktivet.

KAPITEL V

Slutbestämmelser

Artikel 9

Ändring av direktiv 93/83/EEG

I artikel 1 i direktiv 93/83/EEG ska punkt 3 ersättas med följande:

”3. I detta direktiv avses med *vidaresändning via kabel* en samtidig, oförändrad och oavkortad vidaresändning via kabel eller mikrovågssystem till allmänheten av en ursprunglig sändning från en annan medlemsstat via tråd eller trådlöst, inbegripet via satellit, av televisions- och radioprogram som är avsedda för mottagning av allmänheten, oavsett hur operatören av vidaresändning via kabel erhåller de programbärande signalerna från sändarföretaget för vidaresändning.”

Artikel 10

Översyn

1. Senast den 7 juni 2025 ska kommissionen utföra en översyn av detta direktiv och lägga fram en rapport om de huvudsakliga resultaten för Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén. Rapporten ska offentliggöras och göras tillgänglig för allmänheten på kommissionens webbplats.
2. Medlemsstaterna ska i god tid förse kommissionen med relevanta uppgifter som den behöver för att utarbeta den rapport som avses i punkt 1.

Artikel 11

Övergångsbestämmelse

Avtal om utövandet av upphovsrätt och närstående rättigheter av relevans för överföring till allmänheten av verk eller andra skyddade alster, trådbundet eller trådlöst, och tillgängliggörande för allmänheten av verk eller andra skyddade alster, trådbundet eller trådlöst, på ett sådant sätt att enskilda kan få tillgång till dem från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer, som inträffar vid tillhandahållandet av en anknuten onlinetjänst samt för mångfaldigande som krävs för tillhandahållande av, tillgång till eller användning av en sådan anknuten onlinetjänst vilka är i kraft den 7 juni 2021 ska omfattas av artikel 3 från och med den 7 juni 2023 om de löper ut efter det datumet.

Tillstånd som erhållits för överföringar till allmänheten som omfattas av artikel 8 och som är i kraft den 7 juni 2021 ska omfattas av artikel 8 från och med den 7 juni 2025 om de löper ut efter det datumet.

*Artikel 12***Införlivande**

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 7 juni 2021. De ska genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

*Artikel 13***Ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

*Artikel 14***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 17 april 2019.

På Europaparlamentets vägnar

A. TAJANI

Ordförande

På rådets vägnar

G. CIAMBA

Ordförande
